

Brief imidacloprid

Het college heeft de besluitvorming van een aantal middelen op basis van imidacloprid gewijzigd in verband met het risico voor waterorganismen.

Uit monitoringsgegevens blijkt dat de waterkwaliteitsnormen verscheidene jaren ruim worden overschreden. In de rapportage 'herbeoordeling neonicotinoïde houdende bestrijdingsmiddelen' uit juni 2011 heeft het college aan de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie laten weten dat er overschrijdingen zijn van de normen voor waterorganismen. Ook is gesignaleerd dat het college verwacht eventueel verdere risicobeperkende maatregelen te zullen instellen op basis van de ontwikkeling van toetsingskader voor het omgaan met dit type overschrijding gedurende de looptijd van een toelating.

Ondanks deze signalering heeft het College in de periode direct na de rapportage besloten om niet versneld nationaal ambtelijk op de toelatingen in te grijpen ~~omdat de nationale water werkgroepen nieuwe methodieken aan het ontwikkelen waren voor een accurate aquatische risico-beoordeling en omdat~~ de herregistratie van middelen op basis van imidacloprid onder de richtlijn voor 31 januari 2014 diende te zijn afgerond. Bij brief d.d. 24 oktober 2012 deed PAN Europe een intrekingsverzoek aan het Ctgb om de toelating van een aantal imidaclopridhoudende gewasbeschermingsmiddelen in te trekken, waarbij hun argumentatie o.a. was gebaseerd op e.a. de aquatische overschrijdingen van de waterkwaliteitsnormen van imidacloprid zoals gedocumenteerd in de bestrijdingsmiddelenatlas. Lopende de behandeling van de herregistratie en intrekingsverzoek is een artikel van Roessink et al (2013) van het onderzoeksinstituut Alterra -gepubliceerd overnaar de invloed van imidacloprid op een aantal waterorganismen gepubliceerd. -Deze studie toont de aan dat de Europees geharmoniseerde aquatische toetsingsnorm niet beschermend was voor het aquatische milieu en het College heeft geconcludeerd dat dit artikel dermate ingrijpend was dat er besloten is om om over te gaan tot een versnelde herbeoordeling van alle middelen op basis van imidacloprid, daarbij samenvallend met de afhandeling van het intrekingsverzoek van PAN Europe. .

Commented [37]: Er zat hier een reden, maar die kon niet verifiëren. Even bespreken.

Uit de versnelde herbeoordeling is gebleken dat voor Admire (11483 N), Gaucho Tuinbouw (12341 N) en Kohinor 700 WG (13831 N) Admire, Gaucho Tuinbouw en Kohinor 700 WG aanpassingen het toepassingsgebied moest worden beperkt voor onbedekte teelt -en aanvullende risico beperkende maatregelen noodzakelijk waren voor toepassingen in de glastuinbouw en de fruitteelt een groot aantal toepassingen niet meer zijn toegelaten, en voor bedekte teelten emissie-reducerende restricties noodzakelijk waren. -Na het voorgenomen besluit in mei is er een zienswijze procedure gestart voor deze middelen zodat belanghebbenden inzage konden hebben tot de voornemens besluit. Er werden zienswijzen ingediend door de toelatinghouder, de Unie van Waterschappen, PAN Europe, Greenpeace en LTO Glaskracht Nederland (mede namens LTO Noord Glaskracht, ZLTO, LLTB en hun leden). Bij een zienswijze kan er commentaar worden geleverd door alle partijen, en krijgen de partijen de gelegenheid tot inzage en een periode om op elkaars uiteenzettingen te reageren. In de wetenschappelijke onderbouwing van de besluiten zijn de zienswijzen verwerkt en becommentarieerd.

Uit juridisch en bestuurlijk oogpunt zijn de besluiten ten aanzien van de ambtelijke herbeoordelingen en besluiten van herregistratie separaat gemaakt. Ook de eerdere Collegebesluiten aangaande de implementatie van de Europese besluit aangaande het risico voor bijen van 30 september 2013 is uit juridisch en bestuurlijk oogpunt hiervan gescheiden. De resultaten van de herbeoordeling voor de risico's van bijen en de herbeoordeling van de risico's voor oppervlaktewater zijn uiteraard overgenomen bij de herregistratiebesluiten die erna volgden. Dit houdt in dat de reeds afgevalen toepassingen niet bij de herregistratie zijn

geherregistreerd. De beoordeling van de middelen onder de herregistratie betrof de middelen Gaucho, Gaucho tuinbouw en Admire. De herregistratie van Gaucho (11455 N) is per 31 januari 2014 niet toegekend vanwege het risico voor vogels.

Specifieke overwegingen

De studie van Roessink et al (2013) toont aan dat eendagsvliegen zeer gevoelig zijn voor imidacloprid. De oude aquatische norm was gebaseerd op een studie waar deze groep insecten niet was meegenomen. Op basis hiervan heeft het RIVM het bestaande model voor de maximaal toegestane belasting van imidacloprid in oppervlaktewater doorgerekend en geadviseerd een nieuwe, lagere norm vast te stellen. Hierop heeft het College besloten om de aquatische norm te verlagen naar 27 nanogram per liter om ook deze gevoelige groep te beschermen. Zoals aangegeven in onze brief van 14 mei 2013, is de studie Van Dijk et al. niet geschikt geacht voor het afleiden van de exacte hoogte van de norm.

De afleiding van de nieuwe aquatische norm is conform de Europese methodiek voor het afleiden van aquatische toetsingsnormen. Echter, omdat het College een nieuwe toetsingsnorm hanteert voor imidacloprid in de huidige besluiten zal het ministerie van Economische Zaken worden verzocht om deze nieuwe aquatische norm te notificeren bij de Commissie SANCO. De Commissie zal naar alle waarschijnlijkheid EFSA de opdracht geven de afgeleide aquatische norm en onderliggende studies te evalueren en een beslissing nemen aangaande een nieuwe geharmoniseerde aquatische normstelling voor imidacloprid.

Commented [512]: Correcte term opvragen.

Echter, omdat het College een nieuwe toetsingsnorm hanteert voor imidacloprid heeft het College in Europa de geharmoniseerde EU toetsingsnorm moeten laten notificeren. Het is de verwachting dat wanneer afgerond? Kan de EU onze norm vernietigen?

Voor wat betreft het gedrag van de stof is gebruik gemaakt van draft guidance/expert judgement van Alterra, omdat voor het afleiden van degradatie-eindpunten door fotolyse geen standaard guidance wordt gegeven in EU verband. Dit is een hogere tier eindpunt. Op basis van de beschikbare informatie is belasting van het oppervlaktewater met imidacloprid niet uitsluitend beperkt tot het spuitseizoen en is daarom een correctie op het eindpunt voor de gemiddelde jaarlijkse zonnestraling toegepast.

De emissie van imidacloprid uit kassen is beoordeeld met de nieuwe emissiemodellen van de nationale werkgroep water – bedekte teelt. In de brief van XX XX heeft het College u medegedeeld dat de huidige aangereikte emissiemodellen de emissie vanuit bedekte teelt ernstig onderschatten. Emissie uit bedekte teelt is een nationaal specifiek element waardoor Nederland een eigen emissiescenario mag gebruiken in risico-beoordeling van aquatisch milieu. Er is door het College besloten om de nieuwe modellen, zodra ze operationeel waren, toe te passen in het huidige toetsingskader om zo de emissies naar het water accurater te kunnen beoordelen.

Op basis van de nieuwe aquatische normstelling en de nieuwe emissiemodellen voor bedekte teelten, werd er een een overschrijding van aquatische normstelling geconstateerd uit bedekte teelt via het lozen van filterspoelwater, drainwater bij substraatteelten en drainagewater. Het College heeft zich toen gebogen over verscheidene emissie beperkende maatregelen voor bedekte teelten, om een keuze te kunnen maken aangaande het- voorschrijven van een zuiveringstechniek, of het opleggen van een maximale concentratie in het te lozen water. Het College heeft gekozen om een zuiveringstechniek voor te schrijven, mede vanuit het oogpunt van handhaafbaarheid, na een uitgebreid schriftelijk en mondeling overleg met de NVWA, LTO en de Unie van Waterschappen.

Commented [512]: Checken wat hun mening was.

Het activiteitenbesluit geeft verschillende zuiveringstechnieken weer die emissiereductie van imidacloprid naar waterlopen uit bedekte teelten kan bewerkstelligen. Verscheidene

technieken zijn beoordeeld op hun emissiereductie in de studie van Van Ruijven et al, 2013¹⁾ en zijn ook genoemd in het CLM/LEI rapport Waterkwaliteit binnen de normen. Haalbaarheid en betaalbaarheid van ambities in de 2e Nota Duurzame Gewasbescherming² (Auteurs: J. Buurma (LEI), P.C. Leendertse en A. Visser, Juli 2013). Het College heeft op basis van deze ontwikkelingen het acceptabel geacht dat de benodigde emissie reductie van >95% van imidacloprid in het te lozen water, ook te realiseren is. In tegenstelling tot het activiteitenbesluit, wordt er naast een primair zuiveringstechniek ook een secundaire zuivering, een koolstoffilter, geëist om de benodigde reductie te kunnen realiseren om een techniekvoorschrift als een realistische emissie-reducerende maatregel op te leggen, in samenspraak met het Unie van Waterschappen en het Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit. Het bevat hier, in tegenstelling tot het activiteitenbesluit, naast een primair zuiveringstechniek ook een secundaire zuivering, een koolstoffilter, om zo de hoge emissiereductie te garanderen.

Voor de vorm van het voorschrift (doelvoorschrift versus middel/techniekvoorschrift) is uitgebreid schriftelijk en mondeling overleg gevoerd met de NVWA en de Unie van Waterschappen. Ook de mening van LTO is meegenomen in het proces. Vanuit het oogpunt van handhaafbaarheid genoot het techniekvoorschrift verreweg de voorkeur. Dit is door het Ctgb meegewogen in de zienswijze procedure.

respijperiode

Een middel kan eventueel recht hebben op een respijperiode indien de toepassingen van zijn middel wordt beperkt of als het gehele middel wordt ingetrokken. Het College heeft een beperkte respijperiode toegekend van 3 maanden voor toepassing van Gaucho tuinbouw, Admire en Kohinor 700 WG onder het oude gebruiksvoorschrift. Vanaf 1 mei zal de nieuwe restricties en inperking van het aantal toepassingen effectief worden. Voor het vervallen middel Gaucho is een opgebruik- en aflevertermijn toegekend tot 1 juli 2014. vastgesteld. Het College heeft voor alle respijperiodes een afweging gemaakt op basis van omdat de bebestuurlijke zorgvuldigheid enerzijds en een afweging van belangen met zich meebrengen dat — gezien enerzijds de ingrijpende en directe gevolgen voor de uitvoeringspraktijk en anderzijds de ingeschatte risico's bij het voormalig gebruik volgens de oude voorschriften anderzijds — een inwerkingtreding van dat besluit enkel met een beperkte respijtermijn acceptabel is. is dit effectief voor de gebruikers? Of laten we dit maar in het midden?

Afstemming Europa

Zoals hierboven aangegeven zal het ministerie van Economische Zaken worden verzocht om om de nieuwe aquatische norm te notificeren in Europa. Omdat het College, een toelating dient daarnaast bij een ambtshalve intrekking of wijziging van een toelating, zal het College de houder van de toelating, de andere lidstaten, de Commissie en de Autoriteit EFSA zo spoedig mogelijk onmiddellijk in moeten te lichten over het nieuwe besluit.

¹ Evaluatie zuiveringstechniek voor verwijdering gewasbeschermingsmiddelen uit lozingswater glastuinbouw Beoordeling van vier technieken op effectiviteit in verwijderen gewasbeschermingsmiddelen uit lozingswater en toepasbaarheid in een glastuinbouwomgeving. 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e Rapport GTB-1222

² Evaluatie zuiveringstechniek voor verwijdering gewasbeschermingsmiddelen uit lozingswater glastuinbouw Beoordeling van vier technieken op effectiviteit in verwijderen gewasbeschermingsmiddelen uit lozingswater en toepasbaarheid in een glastuinbouwomgeving. 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e Rapport GTB-1222 Haalbaarheid en betaalbaarheid van ambities in de 2e Nota Duurzame Gewasbescherming Auteurs: J. Buurma (LEI), P.C. Leendertse en A. Visser, Juli 2013)

Het betreft hier dus meer dan alleen het notificeren van de aquatische toetsingsnorm, maar de gehele risico beoordeling zal moeten worden voorgelegd ter goedkeuring? Wat kan er gebeuren hier? En op welke tijdschaal? Hoe reageerde de RMS?